

Dreigende fusieplannen

Laatste faculteit archeologie verliest zijn zelfstandigheid

De Universiteit Leiden heeft de laatste zelfstandige faculteit archeologie in Nederland. Ook deze befaamde instelling gaat nu fuseren, als het aan het College van Bestuur ligt.

Door THEO TOEBOSCH

LEIDEN, 7 FEBR. „Slecht voor ons en op termijn rampzalig voor de Nederlandse archeologie.” Zo omschrijft Wil Roebroeks, hoogleraar prehistorie aan de Universiteit Leiden en vorig jaar winnaar van de Spinozapremie, het deze week officieel bekend geworden advies aan het Leidse College van Bestuur om de faculteit Archeologie te laten fuseren.

Archeologie moet met drie andere kleine faculteiten – Godsdienstwetenschappen, Kunsten en Wijsbegeerte – en de grote Letterenfaculteit opgaan in een Faculteit Geesteswetenschappen en een Graduate School Arts and Humanities.

Het College van Bestuur van de Leidse universiteit wil het graduate-profiel versterken en had een Taskforce Graduate Studies opdracht gegeven te onderzoeken welke organisatie daar het beste bij past.

„Moet je een goed draaiende tent opofferen voor een helder organogram?” vraagt Roebroeks zich af.

De faculteit Archeologie, die tien jaar geleden is opgericht, geldt internationaal als vooraantstaand. „Archeologie hoort niet bij Letteren,” vervolgt Roebroeks, die zelf onderzoek doet naar vroege mensachtigen. „Wij hebben veel meer te maken met science-vak-

ken als biologie. In vorig jaar verschenen rapporten van OCW en de KNAW over de toekomst van de Nederlandse archeologie worden wij voorbeeldig genoemd. Archeologie heeft een bèta-omgeving en –financiering nodig, luidde de conclusie.”

De Leidse archeologen vrezen na een eventuele fusie ook voor hun zelfstandigheid. Roebroeks: „Wij halen veel tweede en derde geldstroom binnen – vorig jaar meer dan drie miljoen euro – en daarmee kunnen we nu doen wat we willen. Straks moeten we afwachten of dat nog zo is. Nu kunnen we vacatures vervullen, maar straks krijgen we mogelijk te maken met vacaturestops, want het grootste deel van de geplande nieuwe faculteit is zeer armlastig.”

Amsterdam geldt als een afschrikwekkend voorbeeld

Willem Willems, decaan van de faculteit Archeologie, noemt zijn archeologische collega's van de Universiteit van Amsterdam een afschrikwekkend voorbeeld. „Van het internationaal vermaarde Instituut voor Prae- en Protohistorie is niet veel overgebleven, toen dat in een grote faculteit terechtkwam. Van iedere euro die ze binnenhalen gaat nu 23 procent naar de faculteit Geesteswetenschappen.”

Collegevoorzitter Paul van der Heijden, die ook de Taskforce voorziet, begrijpt dat de kleine faculteiten die moeten fuseren liever zelfstandig blijven. „Maar wij hebben voor de herkenbaarheid naar buiten en de bestuurbaarheid ge-

kozen voor vijf grote faculteiten en Graduate Schools. Er is ook geen aparte faculteit Geschiedenis of Wiskunde.” Hij onderkent de kwaliteit van Archeologie. „Die moet ook blijven. In het advies staat dan ook dat de onderzoeksinstituten in de faculteiten grote autonomie moeten houden.”

„Maar dat soort beloftes zijn over twee of drie jaar snel vergeten,” zegt Willems. Bij zijn aanstelling tot decaan ruim een jaar geleden stond bijvoorbeeld de status van de faculteit Archeologie nog niet ter discussie.

Willems, die net als de decanen van de andere kleine faculteiten wel geraadpleegd is, maar niet in de Taskforce zat, hoopt dat het college tot inkeer komt. „Wij hebben al een graduate school en voldoen gemakkelijk met tachtig PhD's en graduates aan de minimumeis van 75 die de universiteit in een eerdere versie van het advies aan de graduate schools wilde stellen. Die minimumeis is nu echter geschrapt.”

Hij begrijpt dat het College van Bestuur denkt dat de universiteit met vijf grote faculteiten makkelijker is te besturen.

„Maar ze geven niet aan wat er mis is met de huidige situatie – al zijn we een kleine faculteit met dertig wetenschappers en 450 studenten. Ik sluit niet uit dat enkele wetenschappers die nu met hun onderzoek voor prestige van de universiteit zorgen straks vertrekken. En met hen het geld en de studenten die ze hebben binnengehaald. Dat kan toch niet de bedoeling zijn.”

Volgens Van der Heijden valt er nog te praten.

„In april valt pas het besluit. Het is bijvoorbeeld niet onbespreekbaar dat archeologie bij Science terecht komt.”